

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci Iudimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

In plex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

Irris De partitio Numeri ite.

Ponderalis.

Ponderalis reduplicatius & multiplicatius, est qui pondus reduplicatioē & multiplicationē dicit, estq; triplex in plus, pla, plum. Inplex & in artus, a, um, de quibus singulatim dicimus.

Numeri in plus, pla, plum.

In plus, pla, plum, sunt simplus, duplus, triplus, quadruplus, quintuplus, sextuplus, septuplus, octuplus, noncuplus, decuplus, undecuplus, duodecuplus, decuplus, triplus, quadruplus &c. Vigecuplus, uigecuplus simplus &c, trigecuplus, quadragecuplus, quinquecuplus, sexagecuplus, septuagecuplus, octogecuplus, nonagecuplus, centuplus, ducētuplus, trecentuplus, quadringentuplus, quingentuplus, sexcentuplus, septingentuplus, octingentuplus, nongentuplus, millecuplus. Significant autē istū numeri multiplicationē, ut simplū, id est semel tantū, duplū bis tantū, triplū ter tantum, & sic deinceps. Plini, de elephanto, pulmo quadruplo maior q̄ bubulo. ubi nota īq̄t Lāci, q̄ triplū, duplū &c, raro mascu, & foem. sed plurimū neutrō efferrūtur, ut ager reddit centuplū quoquaplū nolebā. hunc loqndi modum ostendit Quintilia, vñ. Duo fratres pecunia abstulerunt disputant an quadruplū, an duplū debeat, fur quadruplū soluat, dum plū græci dicunt διπλόν ἀπό τοῦ διπλώω, quod significat duplico, unde diplomata codicilli, tabellę uel principales libelli, principalis, id ē principis. Cice, in Luciū Pisonem. Mitto diplomata in tota prouincia passim data, puto esse īquit Pasius, quod uulgo aiunt bullas. Quotuplū latine dicitur,

In plex.

Inplex eunt eo modo, ut iam dicta, nisi q̄ hec in x desinūt, illa in us, a, um. Veluti simplex, duplex, triplex &c. quē significat rerū partes, & aliquādo materiā, ut mea uestis est duplex, quod aliquādo significat ambo, ut duplices tendens ad sydera palmas, aliquando significat duo. Sueto. Testamentū duplex ante biennū fecerat, alter⁹ sua alterū liberti manu, & hoc significatu maxime īungit nominibus q̄ deficiunt pluratiuo uel casibus, ut duplex gloria, duplex fama, multiplex salus, aliquādo cū perfectis. Valerius. Proxima iocinoris duplex caput. Inde duplices tabellę a duabus chartis & triplices &c. aliquādo non numerū, sed genus, ut duplex medicina, multiplex medicina, triplex sacerdotiū apud Sueto, in Galba, & in Nerone instituit quinquenale certamē. Similiter dicit quadruplex iudiciū a Pli, ī epistro. Aliquādo significat numerū cū modo rei, ut duplicita uia notantur &c, ait Cice. Hinc simpliciter, dupliciter &c. ueteres dixerūt

simplicitus, p simpliciter. Sescuplex, id est uno minus q̄ duplex, ait
Regius in Fabium.

Arius a.um.

In arius a.um. sic eunt unarius, binarius, ternarius, quartarius, ses-
narius, septenarius, octonari⁹, nouenarius, denarius, undenarius &c.
uicenarius, trigenarius, uel tricenarius, quadragenarius, quinque-
narius, sexagenarius, septuagenarius, octogenarius, nonagenarius,
centenarius, ducentenarius &c. millenarius, hęc significat numerū alī
arum rerū que non numerātur, ueluti lapis centenarius, id est cētū
libras, sic in alijs mensuratis, homo quadragenarius. i. quadraginta
annorū, sic in similibus. Grex centenarius, id est centū capitū, sic in si-
milibus. Centenariū numerū annorū, quia numerus omnia cōples
ctitur, non dices millenariū annū, nec millenaria pondo &c.

Distributiuus.

Distributiuus numerus qui etiā dicit diuiduuus, est qui pluribus alijs
quid diuidit, ut dedi discipulis bina poma, id est cuiq; discipulor; de
di duo, diuidua etiā dicunt partitiua, ut quisq; alijs &c. Numeri ergo
distributui sic eunt, singuli l. la. bini, terni, quarterni, quini, seni,
septeni, octoni, noueni, deni, undeni, duodenri, deniterni, deniquater-
ni &c. uiceni, triceni, q̄drageni, q̄nq̄geni, sexageni, septuageni, octo-
geni, nonageni, cēteni, ducenteni, trecenteni, q̄dringēteni, q̄ngēteni, sex-
cēteni, septingeni, octingeni, nōgeni, milleni. Hi numeri in propria signifi-
catōe distribuit, & p signa uniuersalia declarāt, ut singuli cuiq; unū
bini cuiq; duo &c. ut ad Ioānē & Petrū dedi ternas ep̄las. i. ad utrū
q; tres, poetē abutunt his pro cardinalibus, & alij quoq; sed rarius.
Virgi. Gurgite septeno rapidus mare sumouet amnis. i. septē gurgi-
tibus. Idem. Per duodena regit mūdi sol aureus astra. i. p duodecim
astra. Pli. Septuageno coitu dixit, p septuaginta coitibus. & patet ex
dictis habere aliquādo singularē numerū, quod tamē raro fit, & oī
no improprie, ut docuit Martia. Capella, quē sequūtur Nebrissen.
& Lancilot. Ego ut plures alij, in carmine s̄pē posui casus ternus, p
tertius casus. De propria significatiōe, ut creabantur oīm bini con-
sules. i. singulis annis duo. Est tamē ubi, p cardinalibus capiunt sine
uitio in genere quo uis orōnis, ut si substatiua quibus adduntur, nu-
mero singulari careāt, qbus numerus cardinalis addi nō pōt & plu-
raliter illis etiā addit̄ vni, vnæ, vna, vt vng. binæ, ternæ &c. nuptiæ
scalæ, scopæ, litteræ, pro ep̄stola. Cato tñ dixit duas scalas, quia sca-
la singulariter plærūq; legit, sed pro mobili, littera pro ep̄stola poe-
ticū est. Quid. Quā legis a rapta Briseide littera venit, codicilli aus-